

TBMM
HAKKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16489

Tarih : 12.02.2026

10/3771

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hakkâri'nin Çukurca kara yolunda bulunan bir maden işletmesinde meydana gelen iş cinayetinde Agit Ayaş'ın yaşamını yitirmesinin ardından geride kalan ailesinin maruz kaldığı ağır sosyal ve ekonomik koşullar ile çocukların güvensiz altyapı ve ulaşım şartları altında eğitime erişmeye çalışması; Hakkâri ve diğer bölge kentlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği, eğitim altyapısı, kırsal ulaşım, sosyal koruma mekanizmaları ve bölgesel kalkınma politikalarına ilişkin yapısal eksiklikleri görünür kılmaktadır. Bu olayın ortaya çıkardığı eğitim ve ekonomik eşitsizliklerin, ebeveyn kaybı yaşayan çocuklara yönelik kamusal destek sistemlerinin yeterliliğinin ve dezavantajlı yerleşimlerde kamu hizmetlerine erişimde yaşanan kronik sorunların bütüncül biçimde incelenmesi; sorumluluk alanı bulunan kurumların uygulamalarının değerlendirilmesi ve kalıcı yapısal önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İktüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Hakkâri'nin Çukurca kara yolunda bulunan bir maden ocağında meydana gelen ve 35 yaşındaki Agit Ayaş'ın yaşamını yitirdiği iş cinayeti sonrasında geride kalan eşi ile iki çocuğunun ağır ekonomik ve sosyal koşullar altında yaşam mücadelesi vermek zorunda kalması, münferit bir aile dramının ötesinde; bölge kentlerinde derinleşen bölgesel eşitsizlikler, eğitimde fırsat adaletsizliği, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanındaki yapısal sorunlar ile sosyal koruma mekanizmalarındaki yetersizliklerin kesiştiği çok boyutlu bir kamusal soruna işaret etmektedir.

Babalarını bir iş cinayetinde kaybeden çocukların, yağışlı havalarda çamura dönmüşen yolları aşarak eğitime erişmeye çalışması; coğrafi dezavantajların ve altyapı ihmallerinin çocukların en temel haklarına doğrudan etki ettiğini göstermektedir. Eğitim hakkı, yalnızca okul binalarının varlığıyla sınırlı olmayıp; öğrencilerin güvenli, sürekli ve insan onuruna yakışır koşullarda eğitime erişimini sağlayacak kamusal altyapısının oluşturulmasını da zorunlu kılmaktadır. Bölge kentlerinde kırsal yerleşimlerde süregelen ulaşım ve altyapı eksiklikleri, özellikle yoksulluk riski altındaki emekçi ailelerin çocukları açısından eğitimden kopuş riskini büyütmektedir.

Hakkâri ve benzeri bölge kentlerinde gözlemlenen sosyoekonomik tablo; yüksek işsizlik, güvencesiz istihdam ve yaygın gelir kırılganlığı ile karakterizedir. Bu yapısal eşitsizlikler zemininde gerçekleşen bir iş cinayeti, hane düzeyinde ani ve derin bir yoksullaşmaya yol açmakta; ebeveyn kaybı yaşayan çocukların eğitim, sağlık ve gelişim haklarını doğrudan tehdit etmektedir. Bu durum, kuşaklar arası yoksulluğun yeniden üretildiği bir döngüyü beslemekte; hak temelli ve kamucu sosyal politika araçlarının güçlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

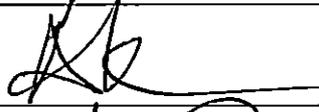
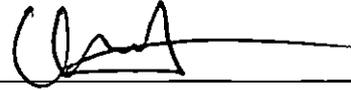
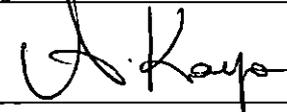
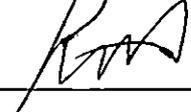
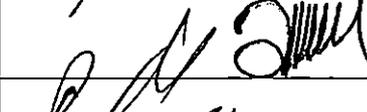
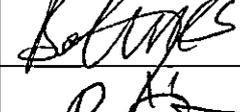
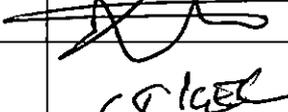
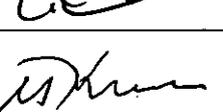
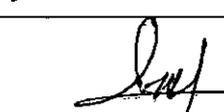
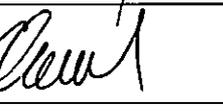
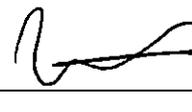
Madencilik sektörü gibi yüksek riskli iş kollarında meydana gelen iş cinayetleri, işçi sağlığı ve iş güvenliği denetimlerinin etkinliği ile kamu otoritelerinin önleyici sorumluluğunu doğrudan gündeme getirmektedir. İş cinayetlerinin önlenmesi, yalnızca teknik bir çalışma yaşamı meselesi değil; emekçilerin yaşam hakkını, aile bütünlüğünü ve çocukların geleceğini ilgilendiren temel bir kamusal sorumluluktur. İş cinayeti sonucu geride kalan aile bireylerinin korunması ve desteklenmesi ise sosyal devlet ilkesinin somut bir gereğidir.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde tanımlanan sosyal hukuk devleti ilkesi ile 42'nci maddede güvence altına alınan eğitim hakkı; devletin çocukların eğitime fiilî ve eşit koşullarda erişimini sağlama yönünde pozitif yükümlülükler üstlendiğini açıkça ortaya koymaktadır. Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ile Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi de ebeveyn kaybı yaşayan ve yoksulluk riski altındaki çocukların özel olarak korunmasını ve desteklenmesini bağlayıcı bir yükümlülük haline getirmektedir.

Bu çerçevede Agit Ayaş'ın ailesinin yaşadığı durum; yalnızca acil sosyal destek ihtiyacını değil, aynı zamanda bölge kentlerinde eğitim altyapısının güçlendirilmesini, kırsal ulaşım koşullarının iyileştirilmesini, işçi sağlığı ve iş güvenliği denetimlerinin etkinleştirilmesini ve ebeveyn kaybı yaşayan çocuklara yönelik bütüncül sosyal politika mekanizmalarının geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Yaşanan iş cinayeti, bölgesel eşitsizliklerin eğitim ve ekonomik kırılganlıklarla birleştiğinde çocukların temel haklara erişimini ciddi biçimde zayıflattığını göstermekte; ilgili kamu kurumlarının koordineli, şeffaf ve hesap verebilir politikalarla derhal harekete geçmesini gerektirmektedir. Bu nedenle, söz konusu vakaya ilişkin somut idari işlemlerin ve bölge kentlerinde yapısal sorunların giderilmesine yönelik politika ve uygulamaların açıklığa kavuşturulması elzemdir.

Bu olayın ortaya çıkardığı eğitim ve ekonomik eşitsizliklerin, ebeveyn kaybı yaşayan çocuklara yönelik kamusal destek sistemlerinin yeterliliğinin ve dezavantajlı yerleşimlerde kamu hizmetlerine erişimde yaşanan kronik sorunların bütüncül biçimde incelenmesi; sorumluluk alanı bulunan kurumların uygulamalarının değerlendirilmesi ve kalıcı yapısal önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYIĞIT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	